

SOCIOLOGIA DE LA VELLESA

- 1.) **El procés d'envelliment.** La persona gran com a ésser social. Història, generació i biografia. Històries de vida..
- 2.) **La vellesa com a construcció social.** Les relacions socials, els valors, les normes, els estereotips. La imatge de si mateix..
- 3.) **Canvis en els drets i obligacions de la gent gran.** Les posicions socials. L'edat i el sexe. Les expectatives socials.
- 4.) **Variacions culturals en el tractament de l'envelliment.** Diferents representacions culturals de la vellesa. Els rituals d'entrada i de sortida.
- 5.) **Vellesa i desigualtat social.** Estructura social i vellesa. Les classes socials davant la desigualtat. Heterogeneïtat en la composició d'aquest grup d'edat.
- 6.) **Diferents formes d'envellir.** La vellesa independent i la vellesa dependent. Cura i atenció formals i informals. La soledat, el grup, la família, la comunitat. La vellesa i la mort.
- 7.) **La gerontologia.** Interès de l'estudi dels vells des del punt de vista sociològic. Perspectiva des d'altres disciplines: la filosofia, la medicina, la literatura, la psicoanàlisi.
- 8.) **Interpretació sociològica de les teories de l'envelliment.** La teoria de la desvinculació (Henry i Cumming, 1961), la teoria de la subcultura (Rose, 1965), la teoria de l'activitat (Blau, 1973), la teoria de la personalitat (Neugarten, Havighurst i Tobin, 1968) i la teoria ecològica (Gubrium, 1973).

- 9.) **Envel·liment de la població.** Les causes de l'augment del nombre de vells absolut i relatiu. Conseqüències socials i canvis de les condicions de vida. L'envel·liment a Catalunya.
- 10.) **Canvis en les institucions bàsiques.** Composició de la família actual en comparació amb la família tradicional. Mites i realitat. Lloc de la gent gran dins la família.
- 11.) **El treball i la jubilació.** El final de la vida productiva. Significat social del treball. La jubilació, un dret obligatori. L'estatus no productiu.
- 12.) **La vellesa i el gènere.** Més dones que homes vells. Desigualtat social de la vellesa per a la dona.
- 13.) **Les relacions intergeneracionals.** Joventut enfront vellesa. "La madurescència". "L'ancianofòbia".
- 14.) **La sexualitat a la vellesa.** Prejudicis i estereotips socials. Les relacions socials entre la gent gran.
- 15.) **Els vells com a grup social.** Marginació. Associacions i mobilitzacions. Coordinació. Moviments internacionals de gent gran. La política i la gent gran.
- 16.) **Els vells com a consumidors de serveis.** Serveis d'oci. Serveis de cura. Mitjans de comunicació. Publicitat i publicacions.
- 17.) **Polítiques socials per a la vellesa.** Els plans integrals des de les Comunitats Autònomes. Imatge de la vellesa a través de les polítiques socials.

- 18.) **Les pensions.** La pèrdua del poder adquisitiu. Tipus de pensions. Ajuts i exempcions fiscals.
- 19.) **L'Estat del Benestar en crisi.** Mesures de la crisi i repercussions en la població. Prospectiva i alternatives.
- 20.) **Serveis per a gent gran.** De suport a la persona i a la família i alternatives a les residències: Centres de dia, hospitals de dia, centres, ajut a domicili, servei d'assistència telefònica, etc. La seva implantació i dependència.
- 21.) **Les institucions de vells i el seu significat social.** Proliferació i especialització. La vida interna enfront de la vida externa a les residències de gent gran.
- 22.) **Entitats públiques i iniciatives privades dins les polítiques socials.** Acords, contractes i subvencions O.N.G.
- 23.) **El que vol la gent gran.** Anàlisi de les demandes socials i expectatives. Canals d'expressió i de comunicació.

* * *

BIBLIOGRAFIA

- BARENYS, M.P.: *Las residencias de ancianos. Análisis sociológico*. Barcelona. Fundació Caixa de Pensions, 1991.
- BAZO, M.T.: *La sociedad anciana*. Madrid. Centro Investigaciones Sociológicas, 1990.
- BAZO, M.T.: *La ancianidad del futuro*. Madrid. Fundación Caja de Madrid, 1992.
- BEAUVOIR, S.: *La vejez*. Barcelona. Edhasa. 1983.
- BOTELLA, L. i FEIXAS, G.: *La reconstrucció autobiogràfica: un enfocament constructivista de treball grupal en Gerontologia*. Barcelona. Esc. Univ. Treball Social, 1991
- BROWN, Paula i LASKIN, Diana: *Envejecer juntas*. Barcelona. Paidós Ibérica, S.A. 1993.
- FERICGLA, J.M.: *Envejecer. Una atropología de la ancianidad*.
- FREIXAS, A.: *Mujer y envejecimiento. Aspectos psicosociales*. Barcelona. Fundació "la Caixa", 1993.
- FRIEDMAN, Betty: *La fuente de la edad*. Barcelona. Ed. Planeta. 1994.
- HEUMANN, L.F. y Boldy O.P.: *Envejecer dignamente en la comunidad*. Madrid. Fundación Caja de Madrid. 1995.
- JERROME, D.: *Ageing in Modern Society*. Croom Helm. 1983.
- JAMIESON, A. i LLSEY, R.: *Comparación de políticas europeas de atención a las personas ancianas*. Fundación Caja de Madrid. Madrid. 1993.
- KANE, R.A. i KANE, R.L.: *Evaluación de las necesidades de los ancianos*. Madrid. Fundación Caja de Madrid. 1994.
- LEHR, U.: *Psicología de la senectud*. Barcelona. Herder. 1980.
- MIGUEL, Jesús de: *La sociedad transversal*. Barcelona. Fundació "la Caixa". 1994

MINOIS, G.: *Historia de la vejez*. Madrid. Nerea 1989.

MORAGAS, R.: *Gerontología social. Envejecimiento y calidad de vida*. Barcelona. Herder. 1991.

PAPERS: *Envelliment i societat*. Revista de Sociología, núm. 40. Univ. Autònoma de Barcelona. 1993.

RODRÍGUEZ IBÁÑEZ, J.E.: *Perspectiva sociològica de la vejez*. R.E.I.S., núm.7, julio-septiembre 1979.

SAN ROMÁN, T.: *Vejez cultural. Hacia los límites del sistema*. Barcelona. Fundació Caixa de Pensions. 1990.

SÁNCHEZ VERA, P., editor: *Sociedad y población anciana*. Murcia. Universidad de Murcia. 1993.

VÍCTOR, C.R.: *Old Age in Modern Society*. Croom Helm. 1987.

* * *

- Revista de Gerontología. Barcelona S.G. editores. Varios artículos.
- Enquesta Metropolitana. Barcelona. Institut d'Estudis Metropolitans.
- Pla Integral de la gent gran. Generalitat de Catalunya. 1993.

* * *

- Avaluació de l'assignatura: mitjançan un treball de curs.

* * *